



علم

تأثیر داروین بر اندیشه مدرن

معنای حیات

۲۲



تکنولوژی

دیدار با پزشک در جیب بیمار

چشمه نور درخشان

۳۳

## دانشی و زندگی

### دیدگاه

## ایران امپراتوری فراموش شده

جان کورتیس

ترجمه: نیکی محبوب

برای بسیاری از جهانپان «ایران» یادآور تصاویر فرش های دستباف و باغ‌های زیبا و مجذوب‌کننده است. آنهایی که به ادبیات علاقه‌مندند این کشور را با شعرایی چون سعدی و حافظ می‌شناسند و علاقه‌مندان به سفر نیز به شیراز شهر رزها و شب‌بوهای مدهوش‌کننده و اصفهان و دیدنی‌های وصف‌برانگیزش رفته‌اند. یک صد سال پیش در مورد ایران بسیار بیشتر از حال می‌دانستند. در مدارس در مورد ایران و یونان باستان بسیار می‌آموختند. خشیارشا،ه کوروش و داریوش شاهان نام که این اطلاعات برگرفته از زبان و نقطه نظر یونانیان بود. اما متأسفانه این اطلاع‌رسانی در حال حاضر به کمترین حد تنزل یافته و در مدارس اطلاعات بسیار کمی در مورد ایران باستان مطرح می‌شود. نمایشگاه تاریخ ۲۰۰ ساله ایران در دوره هخامنشی، ایرانی که از دریای آزال تا خلیج فارس، و از آفریقا تا اندوس و وسعت داشت، برای آشنایی با این تاریخ جایگاه بسیار مهمی دارد. بزرگترین امپراتوری‌ای که تا آن زمان در دنیا به وجود آمده بود امپراتوری فراموش شده هخامنشی است. این امپراتوری سبب توسعه فرهنگ شد و همچنین پل ارتباطی بسیار مهم در آن زمان بوده است. پایتخت‌های مهم این دوره شوش، پاسارگاد و پرسپولیس از جاذبه‌های دیدنی تاریخ جهان باستان است که اطلاعات بسیار مهمی را در خصوص این امپراتوری در خود جای داده است. براساس بررسی‌های انجام‌شده در ایران باستان این موضوع کاملاًمشهود است که ایرانیان باستان علاقه بسیار زیادی به زندگی پرزرق و برق و تجملی داشته‌اند. گواه این مدعا آثار مختلف به دست آمده ام از جام‌ها، ظروف، بناها و تزئینات آنها است. نحوه کشورداری در آن دوره بسیار حائز اهمیت است. این امپراتوری کشور را توسط یک سیستم وابسته به دولت‌های محلی اداره می‌کرد. به همین منظور نیز سیستم ارتباطی آن دوره بسیار دقیق و منظم بوده است. از مهمترین جاذبه‌های ارتباطی در زمان ایران باستان جاده سارده به شوش است. از نکات مهم دیگر در این امپراتوری ضرب‌سکه است. این هنر در غرب این امپراتوری انجام می‌شده است. نمایشگاه امپراتوری فراموش شده در تلاش است تا بینندگان و علاقه‌مندان به اهمیت حیات و وضعیت این امپراتوری پی برند. از دیگر موضوعات حائز اهمیت در برپایی این نمایشگاه این است که در زمانی که به نوعی روابط شرق و غرب کمی کمزنگ شده، غربی‌ها با فرهنگی آشنا شوند که کمتر در ذهن‌ها باقی‌مانده و آن ایران و عظمت آن در دوره باستان است. به منظور برپایی این نمایشگاه آثار مختلف از کشورهای فرانسه، انگلیس و ایران و طور مشترک جمع‌آوری‌شد و در این راستا موزه ملی ایران، موزه پرسپولیس، لاور پاریس و موزه بریتانیا با همکاری یکدیگر مجموعه‌ای بی‌بدل برای عموم جمع‌آوری کرده و به نمایش درآورده‌اند. این نمایشگاه ثمره دوسال‌تیم فعالیت گردید. طرح برگزاری آن پس از بازدید از تهران به همراه لیل میک کریگوس در سال ۲۰۰۳ مطرح شد و در تمام این مدت در تلاش بودیم تا مجموعه بسیار دیدنی را جمع‌آوری کنیم. قصه‌های دوره هخامنشی از عظمت وصف‌ناپذیری برخوردار است. قصه‌های با ستون‌هایی به ارتفاع ۲۰ متر که دارای سرستون‌هایی به شکل سر گاو هستند یا ستون‌های سرشکوفه و منحصر به فرد که از آن دوره به یادگار مانده است. تزئینات که این قصه‌ها داشته‌اند نیز خود دارای اهمیت است. بر سنگ‌های مختلف اجزای‌های شده که نشان‌دهنده مراسم مختلف و هدایایی است که این کشورهای مختلف برای پادشاهان ایران می‌آورده‌اند مانند طلا، لباس‌های فاخر، حیوانات و . . . بیشتر تصور می‌شد آثاری که در عراق به دست آمده برگرفته از حضاری هنرمندان یونانی است حال آنکه بسیاری از آن آثار هنری کار خلاقان ایرانی است. حتی در بسیاری موارد از خلاقیت‌های ایرانیان برای تزئینات در یونان بهره گرفته شده است. در تمامی این نمایشگاه می‌توان طلا و آثار برگرفته از آن را دید؛ ک فلزی که در آن زمان بسیار مورد استفاده بوده است. پادشاهان ایرانی در زمان سفر و نقل وانتقال نیز این طلاها را با خود جابه‌جا می‌کردند. جدای از اینکه طلا برای زیباترین امپراتوری بوده است در آن زمان معتقد بودند که این فلز برای سلامت نیز بسیار مفید است. یکی از مهمترین این آثار جام طلا به شکل شیر است. از این دوره جواهرات بسیار زیاد دیگری نیز به دست آمده که مردان و زنان در آن زمان آن استفاده می‌کردند. برخی از این جواهرات سنگ‌ها و شیشه‌هایی است که به شکل بسیار زیبایی تراشیده شده و تقشیری بر آنها حک شده است. برخی از این جواهرات دارای حجره‌هایی است که جلوه و زیبایی آنها را دوچندان می‌کند. در این زمان جواهرات هم به شکل تزئینات گرذنی هم دست‌بندی مورد استفاده بوده‌است و هرکدام دارای زیبایی و جلوه‌های خاصی است. یکی دیگر از نکات مهم در این دوره نحوه تدفین بوده است. در این زمان جنازه‌ها را در داخل یک ظرف مانند وان حمام از جنس برنز قرار می‌دادند که نشان از نوعی نگاه مذهبی دارد. تعدادی از این گورها به نمایش درآمده است. پادشاهان ایران باستان مذهب زرتشتی داشته‌اند اما هنوز اطلاعاتی مبنی بر دنبال کردن مبنای این دین برای مردها که در آن موزه از فضایی آزاد قرار می‌دهند تا حیوانات گورشت آن را مورد استفاده قرار دهند و تنها استخوان‌ها بماند، به دست نیامده است. البته برخی نیز پادشا هخامنشی را زرتشت باور داشته‌اند. با این حال باید گفت که چه این نظر صحت داشته باشد یا خیر، پادشاهان هخامنشی مبنای دین زرتشت را دنبال می‌کرده‌اند. از گنگته‌های کوروش نیز همین موضوع برمی‌آید، ضمن آنکه وی در آن زمان با برگرفتن از دین زرتشت رفتار بسیار مناسبی داشته و به پیروان اجازه می‌دهد که به اورشلیم بروند و معابد خود را بسازند. این تصویر واقعی ایران باستان است، و سبب می‌شود این باور غلط که یونان سبب آزادی و برقراری دموکراسی در آن زمان شده دیگر قابل قبول نباشد.

سال‌ها است که بحثی در بین است که «ایران» و «زبان پارسی» را در زبان انگلیسی به چه نامی باید خوانند؟ به روان گذشته: Persian و Persia یا آنگورنه که در سال‌های اخیر رواج یافته: Farsi و Iran ؟

بحث و جدل در این زمینه، شاید به طور جدی به حدود پانزده سال پیش بازگردد. به زمانی که احسان یارشاطر مقالاتی در نشریه «مطالعات ایرانی»، فصلنامه هاروارد، ماهنامه پارس و . . . به چاپ رساند و در ادامه، تعدادی انگشت‌شمار از چهره‌های علمی و فرهنگی ایران در خارج از کشور، موضوع را پی‌گیری کردند. از آن زمان تاکنون بارها و بارها صفحات نشریات و تارنامه‌های ایرانی در برگزیده مطالبی از سوی موافقان و مخالفان کاربرد Iran/Persia و Farsi/Persian در زبان انگلیسی بوده است. ولی شاید هنوز آن‌طور که باید و شاید موضوع به روشنی بیان نشده است. از آنچه تاکنون انتشار یافته برمی‌آید که گروهی از ایرانیان می‌پندارند که طرفداران کاربرد نام Persia و صفت Persian می‌خواهند از این عناوین در زبان پارسی بهره جویند. (و مثلاً بگویند: ما اهل پرشیا هستیم!) گروهی دیگر بر این باورند که Persia و Persian تنها مربوط به هزاران سال پیش است و امروزه دلیلی برای کاربرد آن وجود ندارد. در این نوشتار کوشش شده این موضوع برای همه علاقه‌مندان و به‌ویژه هم‌پهیلانی که زمینه‌ای نسبت به آن ندارند شکافته شود و تا حد امکان ابهامات موجود در این‌باره برطرف گردد.

- 

بیشتر کشورها و زبان‌ها در هر فرهنگ، نام ویژه خود را دارند. برای مثال، آلمانی‌ها زبان خود را «ویچ» (Deutsch) می‌نامند، ما آن را «آلمانی» می‌خوانیم و انگلیسی‌زبان‌ها از واژه Persian استفاده می‌کنند. مردم یونان، فنلاند، هندوستان و ژاپن کشور خود را «الاس»، «سومی»، «بهارات» و «نیپون» می‌نامند ولی در سطح بین‌المللی Persian، Greece، Finland، India، Japan، نامیده می‌شوند. این تفاوت در نامگذاری زبان‌ها و کشورهای در دلایل تاریخی در بیشتر فرهنگ‌ها و جوامع، به ویژه آنهایی که دارای پیشینه تاریخی خاصی هستند دیده می‌شود.

«ایران» و «زبان پارسی» هم از این قاعده مستثنا نیستند. حدود شصصد سال پیش از میلاد مسیح، زمانی که یونانیان با هخامنشیان در ارتباط بودند نام Persia را که برگرفته از محل سکونت پادشاهان این سلسله بود به کشور ما اطلاق می‌خواندند) نام «یونان» که در اصل تنها نام سواحل شرقی قلمرو آنها بود را به تمام سرزمین‌شان اطلاق کردیم. واژه یونانی Persis از همان دوران به‌عنوان نام رسمی کشور ما در اسناد و نوشته‌های مغرب‌زمین به کار برده شده و تنها در سده‌های بعد، هر کشور با توجه به ویژگی‌های زبان خود در آن تغییرات کوچکی داد: فرانسه‌زبان‌ها آن را Perse، آلمانی‌زبان‌ها آن را German و انگلیسی‌زبان‌ها آن را Persia خواندند.

پس نتیجه کار کاملاً برعکس از آب درآمد و از رهگذر اقدام شتابزده دولت وقت ایران، پیامدهای ناگوار فرهنگی یکی پس از دیگری نصب

ایران شد:

در غرب (به استثنای تعدادی بسیار معدود) هیچکس متوجه ارتباط Iran با Persia نبوده و نیست و از آن گذشته به دلیل شباهت بسیار زیاد نام غربی ایران و Persia، اشتباه گرفته می‌شود. از اینها گذشته تغییر نسام Persia به Iran در زبان‌های غربی، تقریباً همزمان با فروپاشی امپراتوری عثمانی و پدیدآمدن تعداد زیادی واحد سیاسی جدید در منطقه بود، لذا از همان زمان تاکنون،

بسیاری Iran را هم یکی از همین کشورهای جدید می‌پندارند و نمی‌دانند که همان پرشپای سابق است. در یک کلام با تغییر نام، در ذهن بزرگ میان ایران و کلیه سوابق فرهنگی‌اش در ذهن مردم دنیا پدید آمد. بعدها در سال ۱۹۵۹ به‌کوشش تعدادی از شخصیت‌های سیاسی و فرهنگی ایران شورایی با حضور احسان یارشاطر ، سیدحسن تقی‌زاده، دکتری علی‌اکبر سیاسی، عیسی صدیق، عبدالله انتظام و حسین علا تشکیل شد که این شورا پس از بررسی موضوع، به‌اقدام نادرست رضاشاه در تغییر نام کشور در زبان‌های خارجی پی برد و نتیجه بررسی خود را به دولت ایران ارائه کرد. دولت نیز استفاده از نام Persia را بدون مانع اعلام کرد ولی به دلایلی که نگرانزده هم روشن نیست «Persia» رسمیت کامل نیافت. در برخی از مقالات اشاره شده به «دلیل ناراضیانی محافل بین‌المللی از تغییرات پی‌درپی نام کشور»، ولی براساس قوانین بین‌المللی، هر کشوری حق دارد نام رسمی خود را خودش انتخاب کند. مثال زنده کشور برمه است که طی سالیان اخیر بارها تغییر نام داده است و همه آن را پذیرفته‌اند. باید اضافه کرد که هنوز بخشنامه‌ای مبنی بر عدم اعتبار نام Persia در زبان‌های

۱- گروهی تصور کرده و می‌کنند که Persia تنها برگزیده استان فارس است. حال آنکه چنانچه در ابتدای همین مقاله به‌طور ضمنی اشاره شد نام کشورها در گذشته عموماً و به دلایل تاریخی از نام یک منطقه یا نژاد گرفته می‌شده ولی در گذر زمان معنای اصلی خود را از دست داده و معنای فراگیرتری پیدا می‌کرده است.

۲- عمل دولت وقت ایران در تغییر نام، مصادف با کوشش‌گشایی آدلف هیتلر و ادعای وی مبنی بر برتری آریایی‌ها بر سایر نژادها بود و برخی از دولت‌مردان ایران نیز می‌پنداشتند که نظر به معنای لغوی نام ایران، مردم جهان در برخورد با آن بلافاصله به آریایی بودن ایرانیان پی خواهند برد!

۳-

۱- گروهی تصور کرده و می‌کنند که Persia تنها برگزیده استان فارس است. حال آنکه چنانچه در ابتدای همین مقاله به‌طور ضمنی اشاره شد نام کشورها در گذشته عموماً و به دلایل تاریخی از نام یک منطقه یا نژاد گرفته می‌شده ولی در گذر زمان معنای اصلی خود را از دست داده و معنای فراگیرتری پیدا می‌کرده است.

۲- عمل دولت وقت ایران در تغییر نام، مصادف با کوشش‌گشایی آدلف هیتلر و ادعای وی مبنی بر برتری آریایی‌ها بر سایر نژادها بود و برخی از دولت‌مردان ایران نیز می‌پنداشتند که نظر به معنای لغوی نام ایران، مردم جهان در برخورد با آن بلافاصله به آریایی بودن ایرانیان پی خواهند برد!

۳- گروهی تصور کرده و می‌کنند که Persia تنها برگزیده استان فارس است. حال آنکه چنانچه در ابتدای همین مقاله به‌طور ضمنی اشاره شد نام کشورها در گذشته عموماً و به دلایل تاریخی از نام یک منطقه یا نژاد گرفته می‌شده ولی در گذر زمان معنای اصلی خود را از دست داده و معنای فراگیرتری پیدا می‌کرده است.



قارچ، پروتئین گیاهی

ویتامین‌ها در خدمت چشم

۲۴



### نمایشگاه ایران باستان در لندن رو به پایان است

# معضلی هفتادساله برای شناخت فرهنگ ایران در غرب

#### پژمان اکبرزاده\*

تاجیکان که کاملاً متوجه سخنان یکدیگر هستند. این ایده در اصل از سوی کسانی مطرح شد که نگران گسترش این زبان در کشورهای مختلف آسیایی و پسوند میان پارسی‌زبانان بودند. چندی پیش به طور اتفاقی برنامه‌ای جدید از تلویزیون دوپچه‌وله (DW) آلمان را تماشا می‌کردم که گویندگان، زبان پارسی با لهجه افغانی صحبت می‌کردند و کاملاً آشنا و قابل فهم برای ما. در پایان برنامه عبارت Farsi Dari Farsi بر صفحه تلویزیون خودنمایی کرد و خدا را شکر که از هیچ‌کس هم صدایی برنمی‌خاست که این زبان پارسی است که «دری» می‌نامیدش و در هیچ کجای دنیا نام لهجه را به اصل زبان نمی‌دهند! برنامه‌های دوپچه‌وله را دنبال کردم و درایتم که کنار پارسی یکده سگی که در آنجا صحبت پارس نیز خودداری می‌کنند و آن را The Gulf (خلیج) می‌نامند. می‌توان یک گزینه‌ه سیار را در حین بازدید به همراه داشت که در هر قسمت نمایشگاه با فشردن شماره خاصی توضیحات «نیل مک‌گروگر» مدیر موزه را به بازدیدکنندگان گزیده است. از مدیر موزه علت انتخاب عنوان امپراتوری فراموش شده را می‌پرسیم. می‌گوید: «در زمان داریوش و جانشین او خشایارشا، ایران و یونان درگیر جنگ شدند. نوشته‌های خصنامه و نغنی نویسندگان و تاریخ‌نویسان یونانی باعث شد تا تصویر نادرستی از ایرانیان باستان تا به امروز در ذهن غربیان پدید آید. همچنین در هنگام ورود می‌توان بخشی کوتاه از فیلم مستند و تاریخی «ابارسیز تخت جمشید» (recreated perspolis) محصول سال ۲۰۰۴ کمپانی Sunrisefilm را تماشا کرد. در کنار پارسی یکده سگی هم در آنجا که از گرگیت سیاه مصری است خودنمایی می‌کند. این تیرش‌ها و غیره واقعی موزه است؛ چرا که رئیس موزه ملی ایران در آخرین روزهای تدارک نمایشگاه با حمل اصل آن به خارج از کشور مخالفت می‌کند. برای تدارک نمایشگاه سه سال زمان صرف شد و اکنون به درخواست اسپانیا قرار است تا نمایشگاه پس از پایان‌کار در لندن به «بارسلونا» نقل مکان کند.

برگزاری نمایشگاه توسط شرکت بریتیش پترولیوم (BP) صورت پذیرفته هر چند که سازمان میراث فرهنگی و گردشگری ایران، بانک ملی و شرکت ملی پتروشیمی نیز در اجرای آن همکاری داشته‌اند. در دیوار طریفین سالن نمایش از پله‌های ورودی و یک سرستون، عظمت و شکوه تخت جمشید را به نمایش گذارده است. جواهرات سلطنتی؛ دستبندها و گردنبندهای بسیار زیبا که بیشتر از طلای ناب ساخته شده‌اند به همراه مجموعه‌ای از جام‌ها و ظروف طلا و نقره که از آنها با عنوان «ظرف سلطنتی» نام برده می‌شود است. مجسمه سنگی یک سگ زیبا که حالتی نشسته دارد و در آبدان پیدا شد به چشم بازدیدکنندگان لزانزه است، تا به آنها پستی و بلندی‌های تاریخ بازگو کند. نمایشگاه پذیرای افراد با علاقت و سلیقه‌های گوناگون است. برخی از طرفداران تاریخ هنر و نوشته‌های یک‌جانبه هرودوت نیز به موزه ملی انگلستان می‌روند. اگرچه بسیاری از اظهارنظرها و تحلیل‌ها دم از شگفتی و تعظیم در برابر عظمت امپراتوری ایران می‌زند که از آن جمله می‌توان به اظهارات استاد و وزیر امور خارجه انگلیس پس از بازدید نمایشگاه شک کرد اما در این موزه ملی انگلستان می‌شود که به تعصیب کور و البته بی‌مذاقه تارخی و تنها برپایه تاریخ‌نویسی متعصب یونانی به میراث ایرانی حمله‌ور می‌شود، یادداشت او با عنوان «امپراتوری شیطانی» Evil Empire تنها پاسخ تند اما زیبای شاعرخ رزمجو، سرپرست بخش پژوهش‌های هخامنشی موزه‌های ایران را که اکنون همراه با امپراتوری فراموش شده در لندن به سر می‌برد همراه داشت بلکه واکنش‌های دیگری را نیز از سوی بسیاری از تاریخ‌دانان و ایران‌شناسان غربی برانگیخت.

به سراغ شاعرخ رزمجو می‌رویم او در این باره می‌گوید: «گاه‌کردن به تاریخ از یک دریچه همواره خطرناک است. تا به امروز نیز ایران را با اسکندر و منابع یونانی می‌شنخته‌اند و به‌طور قطع شناساندن واقعیت‌های تاریخ هخامنشی به جهانیان نیازمند فعالیت‌های زیادی است و برگزاری چنین نمایشگاه‌هایی گام بسیار موثری در رسیدن به این هدف و زودن غرض‌ورزی‌های قرون گذشته است.» در راهرو پایانی اسکناس پنج تومانی دوره پهلوی با طرح آرامگاه کوروش و تمبر پنج ریالی با عنوان اعلامیه کوروش بزرگ که در مهرماه ۱۳۵۰ (۱۹۷۱) به چاپ رسیده دیده می‌شود و در کنار آن هم‌سکه‌های نقره‌ای یادبود جشن‌های ۲۵۰۰ ساله گذاشته شده است. «یک سرباز هخامنشی به نامندت نوروز درسته گل‌ی را به‌سوی ما نشانه می‌رود.» آنان با لذت فراوانی با طرح سربازان هخامنشی را به زمینه‌های می‌خرند و افتخار می‌کنند که آن را با سنجاقی که به طرح‌های امپراتوری ایران مزین شده‌است بر سینه خود نمایش دهند. اولین جبهه‌های تاریخ که پرفسور «وی جاسون» نام اولین امپریالیست جهانی را بر آن می‌گذارد اکنون در پایتخت آخرین امپراتوری است که برای تاریخ‌دانان و ایران‌شناسان غربی برانگیخت. به سراغ شاعرخ رزمجو می‌رویم او در این باره می‌گوید: «گاه‌کردن به تاریخ از یک دریچه همواره خطرناک است. تا به امروز نیز ایران را با اسکندر و منابع یونانی می‌شنخته‌اند و به‌طور قطع شناساندن واقعیت‌های تاریخ هخامنشی به جهانیان نیازمند فعالیت‌های زیادی است و برگزاری چنین نمایشگاه‌هایی گام بسیار موثری در رسیدن به این هدف و زوددن غرض‌ورزی‌های قرون گذشته است.» در راهرو پایانی اسکناس پنج تومانی دوره پهلوی با طرح آرامگاه کوروش و تمبر پنج ریالی با عنوان اعلامیه کوروش بزرگ که در مهرماه ۱۳۵۰ (۱۹۷۱) به چاپ رسیده دیده می‌شود و در کنار آن هم‌سکه‌های نقره‌ای یادبود جشن‌های ۲۵۰۰ ساله گذاشته شده است. «یک سرباز هخامنشی به نامندت نوروز درسته گل‌ی را به‌سوی ما نشانه می‌رود.» آنان با لذت فراوانی با طرح سربازان هخامنشی را به زمینه‌های می‌خرند و افتخار می‌کنند که آن را با سنجاقی که به طرح‌های امپراتوری ایران مزین شده‌است بر سینه خود نمایش دهند. اولین جبهه‌های تاریخ که پرفسور «وی جاسون» نام اولین امپریالیست جهانی را بر آن می‌گذارد اکنون در پایتخت آخرین امپراتوری است که برای تاریخ‌دانان و ایران‌شناسان غربی برانگیخت. به سراغ شاعرخ رزمجو می‌رویم او در این باره می‌گوید: «گاه‌کردن به تاریخ از یک دریچه همواره خطرناک است. تا به امروز نیز ایران را با اسکندر و منابع یونانی می‌شنخته‌اند و به‌طور قطع شناساندن واقعیت‌های تاریخ هخامنشی به جهانیان نیازمند فعالیت‌های زیادی است و برگزاری چنین نمایشگاه‌هایی گام بسیار موثری در رسیدن به این هدف و زوددن غرض‌ورزی‌های قرون گذشته است.» در راهرو پایانی اسکناس پنج تومانی دوره پهلوی با طرح آرامگاه کوروش و تمبر پنج ریالی با عنوان اعلامیه کوروش بزرگ که در مهرماه ۱۳۵۰ (۱۹۷۱) به چاپ رسیده دیده می‌شود و در کنار آن هم‌سکه‌های نقره‌ای یادبود جشن‌های ۲۵۰۰ ساله گذاشته شده است. «یک سرباز هخامنشی به نامندت نوروز درسته گل‌ی را به‌سوی ما نشانه می‌رود.» آنان با لذت فراوانی با طرح سربازان هخامنشی را به زمینه‌های می‌خرند و افتخار می‌کنند که آن را با سنجاقی که به طرح‌های امپراتوری ایران مزین شده‌است بر سینه خود نمایش دهند. اولین جبهه‌های تاریخ که پرفسور «وی جاسون» نام اولین امپریالیست جهانی را بر آن می‌گذارد اکنون در پایتخت آخرین امپراتوری است که برای تاریخ‌دانان و ایران‌شناسان غربی برانگیخت. به سراغ شاعرخ رزمجو می‌رویم او در این باره می‌گوید: «گاه‌کردن به تاریخ از یک دریچه همواره خطرناک است. تا به امروز نیز ایران را با اسکندر و منابع یونانی می‌شنخته‌اند و به‌طور قطع شناساندن واقعیت‌های تاریخ هخامنشی به جهانیان نیازمند فعالیت‌های زیادی است و برگزاری چنین نمایشگاه‌هایی گام بسیار موثری در رسیدن به این هدف و زوددن غرض‌ورزی‌های قرون گذشته است.» در راهرو پایانی اسکناس پنج تومانی دوره پهلوی با طرح آرامگاه کوروش و تمبر پنج ریالی با عنوان اعلامیه کوروش بزرگ که در مهرماه ۱۳۵۰ (۱۹۷۱) به چاپ رسیده دیده می‌شود و در کنار آن هم‌سکه‌های نقره‌ای یادبود جشن‌های ۲۵۰۰ ساله گذاشته شده است. «یک سرباز هخامنشی به نامندت نوروز درسته گل‌ی را به‌سوی ما نشانه می‌رود.» آنان با لذت فراوانی با طرح سربازان هخامنشی را به زمینه‌های می‌خرند و افتخار می‌کنند که آن را با سنجاقی که به طرح‌های امپراتوری ایران مزین شده‌است بر سینه خود نمایش دهند. اولین جبهه‌های تاریخ که پرفسور «وی جاسون» نام اولین امپریالیست جهانی را بر آن می‌گذارد اکنون در پایتخت آخرین امپراتوری است که برای تاریخ‌دانان و ایران‌شناسان غربی برانگیخت. به سراغ شاعرخ رزمجو می‌رویم او در این باره می‌گوید: «گاه‌کردن به تاریخ از یک دریچه همواره خطرناک است. تا به امروز نیز ایران را با اسکندر و منابع یونانی می‌شنخته‌اند و به‌طور قطع شناساندن واقعیت‌های تاریخ هخامنشی به جهانیان نیازمند فعالیت‌های زیادی است و برگزاری چنین نمایشگاه‌هایی گام بسیار موثری در رسیدن به این هدف و زوددن غرض‌ورزی‌های قرون گذشته است.» در راهرو پایانی اسکناس پنج تومانی دوره پهلوی با طرح آرامگاه کوروش و تمبر پنج ریالی با عنوان اعلامیه کوروش بزرگ که در مهرماه ۱۳۵۰ (۱۹۷۱) به چاپ رسیده دیده می‌شود و در کنار آن هم‌سکه‌های نقره‌ای یادبود جشن‌های ۲۵۰۰ ساله گذاشته شده است. «یک سرباز هخامنشی به نامندت نوروز درسته گل‌ی را به‌سوی ما نشانه می‌رود.» آنان با لذت فراوانی با طرح سربازان هخامنشی را به زمینه‌های می‌خرند و افتخار می‌کنند که آن را با سنجاقی که به طرح‌های امپراتوری ایران مزین شده‌است بر سینه خود نمایش دهند. اولین جبهه‌های تاریخ که پرفسور «وی جاسون» نام اولین امپریالیست جهانی را بر آن می‌گذارد اکنون در پایتخت آخرین امپراتوری است که برای تاریخ‌دانان و ایران‌شناسان غربی برانگیخت. به سراغ شاعرخ رزمجو می‌رویم او در این باره می‌گوید: «گاه‌کردن به تاریخ از یک دریچه همواره خطرناک است. تا به امروز نیز ایران را با اسکندر و منابع یونانی می‌شنخته‌اند و به‌طور قطع شناساندن واقعیت‌های تاریخ هخامنشی به جهانیان نیازمند فعالیت‌های زیادی است و برگزاری چنین نمایشگاه‌هایی گام بسیار موثری در رسیدن به این هدف و زوددن غرض‌ورزی‌های قرون گذشته است.» در راهرو پایانی اسکناس پنج تومانی دوره پهلوی با طرح آرامگاه کوروش و تمبر پنج ریالی با عنوان اعلامیه کوروش بزرگ که در مهرماه ۱۳۵۰ (۱۹۷۱) به چاپ رسیده دیده می‌شود و در کنار آن هم‌سکه‌های نقره‌ای یادبود جشن‌های ۲۵۰۰ ساله گذاشته شده است. «یک سرباز هخامنشی به نامندت نوروز درسته گل‌ی را به‌سوی ما نشانه می‌رود.» آنان با لذت فراوانی با طرح سربازان هخامنشی را به زمینه‌های می‌خرند و افتخار می‌کنند که آن را با سنجاقی که به طرح‌های امپراتوری ایران مزین شده‌است بر سینه خود نمایش دهند. اولین جبهه‌های تاریخ که پرفسور «وی جاسون» نام اولین امپریالیست جهانی را بر آن می‌گذارد اکنون در پایتخت آخرین امپراتوری است که برای تاریخ‌دانان و ایران‌شناسان غربی برانگیخت. به سراغ شاعرخ رزمجو می‌رویم او در این باره می‌گوید: «گاه‌کردن به تاریخ از یک دریچه همواره خطرناک است. تا به امروز نیز ایران را با اسکندر و منابع یونانی می‌شنخته‌اند و به‌طور قطع شناساندن واقعیت‌های تاریخ هخامنشی به جهانیان نیازمند فعالیت‌های زیادی است و برگزاری چنین نمایشگاه‌هایی گام بسیار موثری در رسیدن به این هدف و زوددن غرض‌ورزی‌های قرون گذشته است.» در راهرو پایانی اسکناس پنج تومانی دوره پهلوی با طرح آرامگاه کوروش و تمبر پنج ریالی با عنوان اعلامیه کوروش بزرگ که در مهرماه ۱۳۵۰ (۱۹۷۱) به چاپ رسیده دیده می‌شود و در کنار آن هم‌سکه‌های نقره‌ای یادبود جشن‌های ۲۵۰۰ ساله گذاشته شده است. «یک سرباز هخامنشی به نامندت نوروز درسته گل‌ی را به‌سوی ما نشانه می‌رود.» آنان با لذت فراوانی با طرح سربازان هخامنشی را به زمینه‌های می‌خرند و افتخار می‌کنند که آن را با سنجاقی که به طرح‌های امپراتوری ایران مزین شده‌است بر سینه خود نمایش دهند. اولین جبهه‌های تاریخ که پرفسور «وی جاسون» نام اولین امپریالیست جهانی را بر آن می‌گذارد اکنون در پایتخت آخرین امپراتوری است که برای تاریخ‌دانان و ایران‌شناسان غربی برانگیخت. به سراغ شاعرخ رزمجو می‌رویم او در این باره می‌گوید: «گاه‌کردن به تاریخ از یک دریچه همواره خطرناک است. تا به امروز نیز ایران را با اسکندر و منابع یونانی می‌شنخته‌اند و به‌طور قطع شناساندن واقعیت‌های تاریخ هخامنشی به جهانیان نیازمند فعالیت‌های زیادی است و برگزاری چنین نمایشگاه‌هایی گام بسیار موثری در رسیدن به این هدف و زوددن غرض‌ورزی‌های قرون گذشته است.» در راهرو پایانی اسکناس پنج تومانی دوره پهلوی با طرح آرامگاه کوروش و تمبر پنج ریالی با عنوان اعلامیه کوروش بزرگ که در مهرماه ۱۳۵۰ (۱۹۷۱) به چاپ رسیده دیده می‌شود و در کنار آن هم‌سکه‌های نقره‌ای یادبود جشن‌های ۲۵۰۰ ساله گذاشته شده است. «یک سرباز هخامنشی به نامندت نوروز درسته گل‌ی را به‌سوی ما نشانه می‌رود.» آنان با لذت فراوانی با طرح سربازان هخامنشی را به زمینه‌های می‌خرند و افتخار می‌کنند که آن را با سنجاقی که به طرح‌های امپراتوری ایران مزین شده‌است بر سینه خود نمایش دهند. اولین جبهه‌های تاریخ که پرفسور «وی جاسون» نام اولین امپریالیست جهانی را بر آن می‌گذارد اکنون در پایتخت آخرین امپراتوری است که برای تاریخ‌دانان و ایران‌شناسان غربی برانگیخت. به سراغ شاعرخ رزمجو می‌رویم او در این باره می‌گوید: «گاه‌کردن به تاریخ از یک دریچه همواره خطرناک است. تا به امروز نیز ایران را با اسکندر و منابع یونانی می‌شنخته‌اند و به‌طور قطع شناساندن واقعیت‌های تاریخ هخامنشی به جهانیان نیازمند فعالیت‌های زیادی است و برگزاری چنین نمایشگاه‌هایی گام بسیار موثری در رسیدن به این هدف و زوددن غرض‌ورزی‌های قرون گذشته است.» در راهرو پایانی اسکناس پنج تومانی دوره پهلوی با طرح آرامگاه کوروش و تمبر پنج ریالی با عنوان اعلامیه کوروش بزرگ که در مهرماه ۱۳۵۰ (۱۹۷۱) به چاپ رسیده دیده می‌شود و در کنار آن هم‌سکه‌های نقره‌ای یادبود جشن‌های ۲۵۰۰ ساله گذاشته شده است. «یک سرباز هخامنشی به نامندت نوروز درسته گل‌ی را به‌سوی ما نشانه می‌رود.» آنان با لذت فراوانی با طرح سربازان هخامنشی را به زمینه‌های می‌خرند و افتخار می‌کنند که آن را با سنجاقی که به طرح‌های امپراتوری ایران مزین شده‌است بر سینه خود نمایش دهند. اولین جبهه‌های تاریخ که پرفسور «وی جاسون» نام اولین امپریالیست جهانی را بر آن می‌گذارد اکنون در پایتخت آخرین امپراتوری است که برای تاریخ‌دانان و ایران‌شناسان غربی برانگیخت. به سراغ شاعرخ رزمجو می‌رویم او در این باره می‌گوید: «گاه‌کردن به تاریخ از یک دریچه همواره خطرناک است. تا به امروز نیز ایران را با اسکندر و منابع یونانی می‌شنخته‌اند و به‌طور قطع شناساندن واقعیت‌های تاریخ هخامنشی به جهانیان نیازمند فعالیت‌های زیادی است و برگزاری چنین نمایشگاه‌هایی گام بسیار موثری در رسیدن به این هدف و زوددن غرض‌ورزی‌های قرون گذشته است.» در راهرو پایانی اسکناس پنج تومانی دوره پهلوی با طرح آرامگاه کوروش و تمبر پنج ریالی با عنوان اعلامیه کوروش بزرگ که در مهرماه ۱۳۵۰ (۱۹۷۱) به چاپ رسیده دیده می‌شود و در کنار آن هم‌سکه‌های نقره‌ای یادبود جشن‌های ۲۵۰۰ ساله گذاشته شده است. «یک سرباز هخامنشی به نامندت نوروز درسته گل‌ی را به‌سوی ما نشانه می‌رود.» آنان با لذت فراوانی با طرح سربازان هخامنشی را به زمینه‌های می‌خرند و افتخار می‌کنند که آن را با سنجاقی که به طرح‌های امپراتوری ایران مزین شده‌است بر سینه خود نمایش دهند. اولین جبهه‌های تاریخ که پرفسور «وی جاسون» نام اولین امپریالیست جهانی را بر آن می‌گذارد اکنون در پایتخت آخرین امپراتوری است که برای تاریخ‌دانان و ایران‌شناسان غربی برانگیخت. به سراغ شاعرخ رزمجو می‌رویم او در این باره می‌گوید: «گاه‌کردن به تاریخ از یک دریچه همواره خطرناک است. تا به امروز نیز ایران را با اسکندر و منابع یونانی می‌شنخته‌اند و به‌طور قطع شناساندن واقعیت‌های تاریخ هخامنشی به جهانیان نیازمند فعالیت‌های زیادی است و برگزاری چنین نمایشگاه‌هایی گام بسیار موثری در رسیدن به این هدف و زوددن غرض‌ورزی‌های قرون گذشته است.» در راهرو پایانی اسکناس پنج تومانی دوره پهلوی با طرح آرامگاه کوروش و تمبر پنج ریالی با عنوان اعلامیه کوروش بزرگ که در مهرماه ۱۳۵۰ (۱۹۷۱) به چاپ رسیده دیده می‌شود و در کنار آن هم‌سکه‌های نقره‌ای یادبود جشن‌های ۲۵۰۰ ساله گذاشته شده است. «یک سرباز هخامنشی به نامندت نوروز درسته گل‌ی را به‌سوی ما نشانه می‌رود.» آنان با لذت فراوانی با طرح سربازان هخامنشی را به زمینه‌های می‌خرند و افتخار می‌کنند که آن را با سنجاقی که به طرح‌های امپراتوری ایران مزین شده‌است بر سینه خود نمایش دهند. اولین جبهه‌های تاریخ که پرفسور «وی جاسون» نام اولین امپریالیست جهانی را بر آن می‌گذارد اکنون در پایتخت آخرین امپراتوری است که برای تاریخ‌دانان و ایران‌شناسان غربی برانگیخت. به سراغ شاعرخ رزمجو می‌رویم او در این باره می‌گوید: «گاه‌کردن به تاریخ از یک دریچه همواره خطرناک است. تا به امروز نیز ایران را با اسکندر و منابع یونانی می‌شنخته‌اند و به‌طور قطع شناساندن واقعیت‌های تاریخ هخامنشی به جهانیان نیازمند فعالیت‌های زیادی است و برگزاری چنین نمایشگاه‌هایی گام بسیار موثری در رسیدن به این هدف و زوددن غرض‌ورزی‌های قرون گذشته است.» در راهرو پایانی اسکناس پنج تومانی دوره پهلوی با طرح آرامگاه کوروش و تمبر پنج ریالی با عنوان اعلامیه کوروش بزرگ که در مهرماه ۱۳۵۰ (۱۹۷۱) به چاپ رسیده دیده می‌شود و در کنار آن هم‌سکه‌های نقره‌ای یادبود جشن‌های ۲۵۰۰ ساله گذاشته شده است. «یک سرباز هخامنشی به نامندت نوروز درسته گل‌ی را به‌سوی ما نشانه می‌رود.» آنان با لذت فراوانی با طرح سربازان هخامنشی را به زمینه‌های می‌خرند و افتخار می‌کنند که آن را با سنجاقی که به طرح‌های امپراتوری ایران مزین شده‌است بر سینه خود نمایش دهند. اولین جبهه‌های تاریخ که پرفسور «وی جاسون» نام اولین امپریالیست جهانی را بر آن می‌گذارد اکنون در پایتخت آخرین امپراتوری است که برای تاریخ‌دانان و ایران‌شناسان غربی برانگیخت. به سراغ شاعرخ رزمجو می‌رویم او در این باره می‌گوید: «گاه‌کردن به تاریخ از یک دریچه همواره خطرناک است. تا به امروز نیز ایران را با اسکندر و منابع یونانی می‌شنخته‌اند و به‌طور قطع شناساندن واقعیت‌های تاریخ هخامنشی به جهانیان نیازمند فعالیت‌های زیادی است و برگزاری چنین نمایشگاه‌هایی گام بسیار موثری در رسیدن به این هدف و زوددن غرض‌ورزی‌های قرون گذشته است.» در راهرو پایانی اسکناس پنج تومانی دوره پهلوی با طرح آرامگاه کوروش و تمبر پنج ریالی با عنوان اعلامیه کوروش بزرگ که در مهرماه ۱۳۵۰ (۱۹۷۱) به چاپ رسیده دیده می‌شود و در کنار آن هم‌سکه‌های نقره‌ای یادبود جشن‌های ۲۵۰۰ ساله گذاشته شده است. «یک سرباز هخامنشی به نامندت نوروز درسته گل‌ی را به‌سوی ما نشانه می‌رود.» آنان با لذت فراوانی با طرح سربازان هخامنشی را به زمینه‌های می‌خرند و افتخار می‌کنند که آن را با سنجاقی که به طرح‌های امپراتوری ایران مزین شده‌است بر سینه خود نمایش دهند. اولین جبهه‌های تاریخ که پرفسور «وی جاسون» نام اولین امپریالیست جهانی را بر آن می‌گذارد اکنون در پایتخت آخرین امپراتوری است که برای تاریخ‌دانان و ایران‌شناسان غربی برانگیخت. به سراغ شاعرخ رزمجو می‌رویم او در این باره می‌گوید: «گاه‌کردن به تاریخ از یک دریچه همواره خطرناک است. تا به امروز نیز ایران را با اسکندر و منابع یونانی می‌شنخته‌اند و به‌طور قطع شناساندن واقعیت‌های تاریخ هخامنشی به جهانیان نیازمند فعالیت‌های زیادی است و برگزاری چنین نمایشگاه‌هایی گام بسیار موثری در رسیدن به این هدف و زوددن غرض‌ورزی‌های قرون گذشته است.» در راهرو پایانی اسکناس پنج تومانی دوره پهلوی با طرح آرامگاه کوروش و تمبر پنج ریالی با عنوان اعلامیه کوروش بزرگ که در مهرماه ۱۳۵۰ (۱۹۷۱) به چاپ رسیده دیده می‌شود و در کنار آن هم‌سکه‌های نقره‌ای یادبود جشن‌های ۲۵۰۰ ساله گذاشته شده است. «یک سرباز هخامنشی به نامندت نوروز درسته گل‌ی را به‌سوی ما نشانه می‌رود.» آنان با لذت فراوانی با طرح سربازان هخامنشی را به زمینه‌های می‌خرند و افتخار می‌کنند که آن را با سنجاقی که به طرح‌های امپراتوری ایران مزین شده‌است بر سینه خود نمایش دهند. اولین جبهه‌های تاریخ که پرفسور «وی جاسون» نام اولین امپریالیست جهانی را بر آن می‌گذارد اکنون در پایتخت آخرین امپراتوری است که برای تاریخ‌دانان و ایران‌شناسان غربی برانگیخت. به سراغ شاعرخ رزمجو می‌رویم او در این باره می‌گوید: «گاه‌کردن به تاریخ از یک دریچه همواره خطرناک است. تا به امروز نیز ایران را با اسکندر و منابع یونانی می‌شنخته‌اند و به‌طور قطع شناساندن واقعیت‌های تاریخ هخامنشی به جهانیان نیازمند فعالیت‌های زیادی است و برگزاری چنین نمایشگاه‌هایی گام بسیار موثری در رسیدن به این هدف و زوددن غرض‌ورزی‌های قرون گذشته است.» در راهرو پایانی اسکناس پنج تومانی دوره پهلوی با طرح آرامگاه کوروش و تمبر پنج ریالی با عنوان اعلامیه کوروش بزرگ که در مهرماه ۱۳۵۰ (۱۹۷۱) به چاپ رسیده دیده می‌شود و در کنار آن هم‌سکه‌های نقره‌ای یادبود جشن‌های ۲۵۰۰ ساله گذاشته شده است. «یک سرباز هخامنشی به نامندت نوروز درسته گل‌ی را به‌سوی ما نشانه می‌رود.» آنان با لذت فراوانی با طرح سربازان هخامنشی را به زمینه‌های می‌خرند و افتخار می‌کنند که آن را با سنجاقی که به طرح‌های امپراتوری ایران مزین شده‌است بر سینه خود نمایش دهند. اولین جبهه‌های تاریخ که پرفسور «وی جاسون» نام اولین امپریالیست جهانی را بر آن می‌گذارد اکنون در پایتخت آخرین امپراتوری است که برای تاریخ‌دانان و ایران‌شناسان غربی برانگیخت. به سراغ شاعرخ رزمجو می‌رویم او در این باره می‌گوید: «گاه‌کردن به تاریخ از یک دریچه همواره خطرناک است. تا به امروز نیز ایران را با اسکندر و منابع یونانی می‌شنخته‌اند و به‌طور قطع شناساندن واقعیت‌های تاریخ هخامنشی به جهانیان نیازمند فعالیت‌های زیادی است و برگزاری چنین نمایشگاه‌هایی گام بسیار موثری در رسیدن به این هدف و زوددن غرض‌ورزی‌های قرون گذشته است.» در راهرو پایانی اسکناس پنج تومانی دوره پهلوی با طرح آرامگاه کوروش و تمبر پنج ریالی با عنوان اعلامیه کوروش بزرگ که در مهرماه ۱۳۵۰ (۱۹۷۱) به چاپ رسیده دیده می‌شود و در کنار آن هم‌سکه‌های نقره‌ای یادبود جشن‌های ۲۵۰۰ ساله گذاشته شده است. «یک